

Bijlage: versteviging van de huidige aanpak met een integrale ketenaanpak Schone Buurt

Keuzerichtingen

De evaluatie laat zien dat de huidige aanpak uitvoerbaar is, maar dat de vermindering van afval-overlast uitblijft. Toezicht en handhaving geldt als een **onderdeel van de middelen**, als slotstuk, van iedere gewenste aanpak. Maar nooit als doel op zich.

Daarmee ligt er een expliciete **keuzevraag** voor aan uw raad. Wij vragen uw antwoord tijdens het kaderdialoog op 30 juni.

1. Doorgaan op de huidige lijn (lik-op-stuk als hoofdstrategie) – niet geadviseerd

Doel

De vervuiler laten betalen en normstellend optreden.

Accent

Handhaving, boetes en zichtbaarheid van toezicht.

Effectmeting

Aantal boetes, geïnd bedrag aan boetes, aantal meldingen en inwonerkachten over afval-overlast, gewicht van gedumpt afval.

Gevolg

In 2026 nog een stijging van het aantal boetes, vanaf 2027 risico dat vervuilers minder daderindicaties achterlaten, of elders dan op hotspot-locaties dumpen.

Afvaloverlast blijft naar verwachting op basis van de eerste resultaten in vergelijkbare mate aanwezig. En zou, net als de landelijke trend, kunnen blijven stijgen.

2. Aanpak verstevigen door ketenaanpak Schone Buurt

Doel

Beschikbare inzet van partners effectiever bundelen en resultaatgericht sturen aan de hand van de bekende inzichten over de hotspot-locaties.

Accent

Combinatie van handhaving, hotspotregie, structurele sturing per hotspot in de uitvoering van de samenwerkingsafspraken met woningcorporaties en maatschappelijke partners.

Planning

- September 2026: start
- Q4-2027: evaluatie resultaten en advies vervolg 2028-2030.

Effectmeting

Ontwikkeling van bijplaatsingen en overlast per hotspot, afgezet tegen de ontwikkeling in de gehele gemeente (meldingen, bijplaatsingen, herhaling) naast handhavingsresultaten.

Gevolg

Een integrale aanpak om de losse initiatieven te bundelen tot een meer effectieve aanpak tegen afval-overlast. Zowel in hoeveelheid als beleving. Waarbij meer inwoners actief bijdragen aan een schone buurt en interventies beter worden afgestemd op lokale oorzaken en dynamiek.

Menukaart

Daarnaast krijgt uw raad de gelegenheid input te geven voor eventuele pilots of specifieke acties. Deze worden afgewogen en waar mogelijk toegevoegd aan de aanpak. Hierbij moeten kosten en verwachte effecten in balans zijn. En dient rekening te worden gehouden met het feit dat er geen enkele gemeente in Nederland is die de afval gerelateerde problematiek al geheel heeft opgelost.

1. Aanpak grofvuil versterken

- Gerichte opsporingsaanpak voor grofvuil, samen met woningcorporaties. Inclusief communicatie hierover in de betreffende gebouwen.
- Samenwerking met woningcorporaties (bijv. bij verhuizingen vroegtijdige maatregelen om dumpingen te voorkomen). Hierover communiceren in De Brug.
- Ontwikkelen van een voorstel voor alternatieven/voorzieningen om dumpen te voorkomen.

2. Gedragsaanpak 'Schone buurt'

- Inzet gedragspsychologie voor effectieve interventies
- Wijkgerichte mix van maatregelen (preventie, communicatie, handhaving)
- Opbouwen van structurele gedragsverandering

3. Inwoners activeren en faciliteren

- Ondersteunen van inwoners die zelf willen opruimen (bijv. containeradoptanten)
- Opzetten 'buurtmaatje': inwoners helpen elkaar om grofvuil naar de milieustraat te brengen.
- Stimuleren van sociale norm: "schoon is normaal" met communicatie-campagne bekostigd uit de zwerfafvalvergoeding.

4. Effectmeting en leren wat werkt

- Combineren van data (meldingen, kilo's, boetes) en ervaringen inwoners.
- Data-gedreven evalueren van interventies per hotspot.
- Pilots per hotspot toepassen, zoals krijtboodschappen op de stoep, of een variant van 'containertuintjes'.